

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти і реабілітації**

О. В. Начинова

Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з навчальної
дисципліни

ОК-22 Спеціальна педагогіка

Спеціальності: 016 Спеціальна освіта.

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Одеса – 2024

УДК:

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К.Д. Ушинського»
(Протокол № _____ від _____)

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент О.В.Начинова.

Рецензенти:

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання та
спорту НУ «Одеська політехніка» В.В.Беседа

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри сімейної та спеціальної
педагогіки і психології ПНПУ імені К.Д. Ушинського В.Г.Ковиліна

Методичні рекомендації до самостійної роботи з навчальної дисципліни
ОК- 22 «Спеціальна педагогіка»

Спеціальності: 016 Спеціальна освіта. Рівень вищої освіти: перший
(бакалаврський) /О.В.Начинова.Одеса: Університет Ушинського, 2024.
40 с.

№	Зміст	Стор.
1	Опис навчальної дисципліни	3
3.	Пояснювальна записка	5
4.	Критерії оцінювання	7
5.	Зміст навчальної дисципліни	16
6.	Технологія проведення практичних занять по дисципліні	20
6.	Питання для самостійної підготовки по дисципліні	33
9.	Рекомендовані джерела інформації	39

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS - 6	Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка	Статус дисципліни: обов'язкова	
	Освітньо-професійна програма: Спеціальна освіта (логопедія).	Мова навчання: українська	
	Спеціальність 016 «Спеціальна освіта»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2	2
		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		3,4	3,4
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 8	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	40 год.	8год.
		Практичні	
		74 год.	12 год.
		Самостійна робота	
		126 год.	220 год.
		Вид контролю:	
		залік екзамен	залік екзамен

Пояснювальна записка

Метою дисципліни «Спеціальна педагогіка» є: підготувати компетентних, конкурентно спроможних фахівців галузі спеціальної освіти, які володіють провідними принципами, засобами та методами корекційно-педагогічного впливу на дітей з особливими освітніми потребами (ООП) різних нозологічних груп та здатні забезпечити корекційно-педагогічний супровід дітей з порушеним розвитком в закладах освіти різного типу, готових до вирішення корекційно-компенсаторних, навчально-виховних, діагностичних, реабілітаційних, консультативно-просвітницьких завдань у сферах спеціальної та інклюзивної освіти.

Очікувані програмні результати навчання

ПРН 02. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

ПРН 03. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

ПРН 07. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

ПРН17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

Очікувані результати навчання: унаслідок вивчення навчальної дисципліни студенти мають:

знати:

- принципи організації навчально-виховної роботи в спеціальних закладах освіти;
- форми, методи та засоби роботи з дітьми з порушеннями психофізичного розвитку;
- сутність особливих освітніх потреб дітей з порушенням розвитку;

- типи спеціальних закладів та їх відомче підпорядкування;
- завдання різних типів спеціальних навчальних закладів;
- структуру освітніх програм спеціальних шкіл.

Вміти:

- виокремлювати коло проблем та завдання спеціальної педагогіки;
- називати та характеризувати типи спеціальних освітніх закладів України, визначати їх відомче підпорядкування та завдання роботи;
- характеризувати принципи організації навчально-виховної роботи в системі спеціальної освіти;
- називати та характеризувати форми та методи корекційно-педагогічної роботи в спеціальних закладах освіти;
- характеризувати засоби спеціального навчання для дітей з особливими освітніми потребами різних нозологічних груп;
- розкривати корекційно-розвиткову складову навчальних програм спеціальних закладів освіти для дітей різних нозологічних груп.
- розкривати особливі освітні потреби дітей з психофізичними порушеннями та обґрунтовувати шляхи досягнення корекційно-компенсаторного впливу на них в умовах спеціального навчання.

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти в контексті змісту навчальної дисципліни мають опанувати такі компетентності:

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності:

СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.

СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

3.Критерії оцінювання

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	Бали	Критерії
Практичні заняття	0 балів	Студент не має уявлення про найголовніші поняття, предмет, цілі курсу (або теми); не знає особливостей та специфіки процесу, що вивчається; не вивчив базової літератури та не може зробити власне узагальнення; не опрацював рекомендовану до певної теми критичну та наукову літературу; не робить власних висновків.
	1 бал	Студент має епізодичні уявлення про найголовніші поняття, предмет, цілі курсу (теми); має недостатні знання про особливості розвитку (процесу), що вивчається; не вміє зробити порівняльний аналіз або аргументувати відповідь; не може оперувати провідними лексичними термінами.
	2 бали	Студент достатньо повно володіє навчальним

Самостійна робота		матеріалом, обґрунтовано його викладає, знає предмет, задачі та цілі курсу (теми); основні поняття; може пояснити основні тенденції та особливості корекційно-педагогічного супроводу; може дати характеристику окремим станам (педагогічним діям або явищам), що входять до програми курсу; може зробити аналіз певних методик; має хорошу лексичну обізнаність та використовує її.
	3 бали	
	0 балів	Здобувач не представляє матеріалів самостійної роботи, не демонструє знань щодо характеристик об'єктів вивчення, утруднюється з визначенням предмета вивчення, термінології
	1-2 бали	Студент знає окремі факти, що стосуються навчального матеріалу; виявляє здатність елементарно висловлювати думку; фрагментарно або за допомогою викладача може виконувати частину практичних завдань; знає послідовність виконання завдання; практичні завдання містять багато суттєвих відхилень від установлених вимог, потребує систематичної допомоги викладача.
	3 бали	Здобувач самостійно відтворює фактичний і теоретичний матеріал та наводить окремі приклади; володіє навчальним матеріалом і використовує набуті знання, уміння у стандартних ситуаціях; самостійно виконує практичні завдання відповідно до методичних рекомендацій; практичні завдання мають окремі помилки; вільно користується наданими навчально-методичними матеріалами.
	4- бали	Здобувач самостійно і логічно відтворює фактичний і теоретичний матеріал та наводить приклади; володіє навчальним матеріалом і використовує набуті знання; самостійно виконує

		практичні завдання відповідно до методичних рекомендацій; користується додатковими джерелами інформації та навчально-методичними матеріалами.
Письмова робота	0 балів	Здобувач не приступав до виконання роботи.
	1-4 бали	На деякі питання є відповіді (до 30%), вони часткові, наявні груби помилки.
	5-7 балів	На половину питань є відповіді, вони не повні, мають багато неточностей. До решти питань здобувач не приступав.
	8-10 балів	Надано відповіді на більшість питань (70%), половина з них правильні, решта-фрагментарні та помилкові.
	11-15 балів	На більшість питань є відповіді (біля 80%), вони здебільшого неповні, формальні, мають помилки та запозичення, до роботи над іншими студент не приступав.
	16-20 балів	Більшість питань (понад 80%) висвітлено в основному правильно, не всі вони обґрунтовані повною мірою; є книжкові запозичення, велика кількість виправлень
	21-23 бали	Усі відповіді на питання правильні, з обґрунтуванням, з висловлюванням особистого розуміння сутності. Допускаються незначні виправлення.

Критерії оцінювання підсумкового контролю (екзамен)

Для навчальної дисципліни «Спеціальна педагогіка» навчальним планом передбачено підсумковий контроль у формі екзамену. Здобувач може скласти екзамен, якщо кількість отриманих впродовж вивчення дисципліни балів не менше 60. До результату екзамену додаються накопичені здобувачем бали під час вивчення навчальної дисципліни. Оцінка за екзамен не може

бути меншою за кількість накопичених ним балів. Кількість балів за відповідь на екзамені здобувач отримує за оцінкою кожного з трьох питань білету усного екзамену:

бали	Критерії
0 балів	Відповіді на запитання відсутні.
1–5 балів	Відповіді на запитання неповні, невпевнені. Відсутні приклади практичного використання.
6–10 балів	Здобувач не вміє обґрунтовувати відповіді, робити власні висновки. Відповіді на запитання формальні, книжкові. Не наведено прикладів практичного використання в навчально-виховному процесі
11–15 балів	Відповіді на запитання загалом правильні, проте наявні окремі помилки або неточності. Здобувач намагається робити власні висновки, наводить приклади практичного використання в навчально-виховному процесі.
16–20 балів	Здобувач вміє розмірковувати, аргументувати відповіді, робити власні висновки. Відповіді на запитання повні, обґрунтовані, логічно побудовані з прикладами практичного використання.

Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90 – 100 А)	<p>Студент на основі аналізу і синтезу інформації з різних джерел демонструє ґрунтовні знання про: сучасну систему педагогічної допомоги дітям із особливими освітніми потребами; принципи, форми та методи роботи в спеціальних закладах освіти. Володіє знаннями про спеціальні засоби корекційно-компенсаторного впливу при різних видах порушень, знає сучасні тенденції розвитку спеціальної освіти, розкриває корекційну складову освітніх програм різних нозологічних груп.</p> <p>Студент вміє :відрізнити та характеризувати за специфічними ознаками тип порушення і особливості розвитку притаманні йому, пояснює сутність спеціальних освітніх умов відповідно до складної структури дефекту; визначати доцільні методи та форми організацію пізнавальної</p>

	<p>діяльності; розкриває сутність організації корекційно- освітнього процесу в різних типах закладів. В ході відповіді використовує спеціальну термінологію, вільно спілкується державною мовою, володіє професійним дискурсом.</p> <p>Студент вільно володіє навчальним матеріалом і науково-понятійним апаратом ,усні відповіді відрізняються впевненістю, повнотою, логікою та аргументованістю, вміє робити власні висновки.</p>
<p>Добре (82-89 В)</p>	<p>Студент на основі аналізу і синтезу інформації з різних джерел демонструє достатні знання про: сучасну систему педагогічної допомоги дітям із особливими освітніми потребами; принципи, форми та методи роботи в спеціальних закладах освіти. Має знання про спеціальні засоби впливу та специфіку їх використання, володіє знаннями про сучасні тенденції розвитку спеціальної освіти для дітей різного віку та нозологічних груп. Студент вміє : відрізнити та характеризувати за специфічними ознаками тип порушення і особливості розвитку притаманні йому, пояснює з незначними помилками сутність спеціальних освітніх умов відповідно до складної структури дефекту; визначає в основному вірно доцільні методи та форми організацію пізнавальної діяльності;розкриває сутність організації корекційно-освітнього процесу в різних типах закладів. В ході відповіді намагається використовувати спеціальну термінологію, вільно спілкується державною мовою, на достатньому рівні володіє професійним дискурсом.</p> <p>Студент вільно володіє навчальним матеріалом і науково-понятійним апаратом ,усні відповіді відрізняються повнотою та логікою, вміє робити власні висновки, вміє відбирати, систематизувати, виокремлювати та презентувати навчальний матеріал.</p>
<p>Добре (74-81 С)</p>	<p>Студент на основі аналізу і синтезу інформації з різних джерел демонструє ґрунтовні знання про: сучасну систему педагогічної допомоги дітям із особливими освітніми потребами; принципи, форми та методи роботи в спеціальних закладах освіти. Має знання про спеціальні засоби впливу на дітей з ООП,володіє знаннями про сучасні тенденції розвитку спеціальної освіти. Студент вміє : відрізнити та характеризувати за специфічними ознаками тип порушення і особливості розвитку притаманні йому, пояснює з незначними помилками сутність спеціальних освітніх умов відповідно до складної структури дефекту; характеризує в основному вірно доцільні методи та форми організацію пізнавальної діяльності учнів з ООП, розкриває зміст корекційно-освітнього процесу в різних типах закладів. В ході відповіді використовує спеціальну термінологію, вільно спілкується державною мовою, володіє професійним дискурсом.Усні відповіді достатньо повні,</p>

	<p>не завжди аргументовані, при навідних запитаннях конкретизуються і систематизуються; вміє відбирати та виокремлювати необхідний навчальний матеріал.</p>
<p>Задовільно (64-73 D)</p>	<p>Студент знає навчальний матеріал на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу щодо сучасної системи педагогічної допомоги дітям із особливими освітніми потребами на різних її ступенях; має не системні знання щодо методів форм та засобів спеціально-педагогічного впливу при різних порушеннях розвитку дитини; типів спеціальних освітніх закладів та їх завдань. Спеціальною педагогічною термінологією володіє, але потребує спонукань і не використовує її в практиці навчання.</p> <p>Студент частково володіє навчальним матеріалом, припускається помилок у визначеннях, інформації із додаткових джерел не використовує. Вміє відрізнити та характеризувати за специфічними ознаками тип порушення і особливості розвитку притаманні йому; з утрудненням обґрунтовує обрані моделі корекційно-педагогічного впливу на осіб з порушеним розвитком; характеризує окремі корекційно-педагогічні системи.</p> <p>Усні відповіді неповні, вирізняються неточністю, неаргументовані. Здатний незначною мірою оперувати фаховими знання при умові нескладних практично зорієнтованих питань. Недоцільно вибирає і систематизує навчальний матеріал.</p>
<p>Задовільно (60-63 E)</p>	<p>Студент має фрагментарні знання теоретико-методичних основ спеціальної педагогіки: про сучасну систему педагогічної допомоги дітям із особливими освітніми потребами; типи спеціальних освітніх закладів та їх завдання. Має поверхнєве уявлення щодо принципів, методів та форм організації навчально-пізнавальної діяльності з дітьми з ООП різних вікових груп. Спеціально-педагогічної лексикою не володіє.</p> <p>Студент майже не володіє навчальним матеріалом, байдужий до результатів навчання припускається суттєвих помилок у визначеннях, наявну інформації не аналізує, додаткові джерела не використовує. Усні відповіді неповні, вирізняються неточністю, неаргументовані. Вміє відрізнити та частково характеризувати за специфічними ознаками тип порушення; частково пояснювати обрані моделі корекційно-педагогічного впливу на осіб з ООП різних нозологічних груп; виокремлює деякі корекційно- педагогічні системи. Здатний незначною мірою оперувати фаховими знання при умові нескладних практично зорієнтованих питань. Недоцільно вибирає і систематизує навчальний матеріал.</p>

Незадовільно (35-59 FX)	Студент не володіє навчальним матеріалом, не має знань теоретичних та науково-методичних основ корекційно-педагогічної діяльності та особливостей розвитку суб'єктів спеціальної освіти, не розуміє сутності корекційно-розвивального та корекційно-компенсаторого впливів на особу з ООП. Лексичний словник спеціального педагога не сформовано, зорієнтованість до саморозвитку не демонструє. Студент допускає грубі помилки при застосовуванні окремих теоретичних відомостей, не уміє узагальнювати матеріал, інформаційна фахова теоретична база незадовільна, її недостатньо навіть для вирішення нескладних практично зорієнтованих завдань.
Незадовільно (0- 34F)	Здобувач не виконує вимоги програми навчальної дисципліни: не сформовані знання уміння та навички. Здобувач не допускається до екзамену та проходить повторне вивчення дисципліни.

Опановуючи зміст навчальної дисципліни здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності:

- сумлінно, вчасно й самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні завдання, завдання проміжного та підсумкового контролю;
- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- ефективно використовувати час на навчальних заняттях для досягнення навчальних цілей, не марнуючи його на зайві речі;
- сумлінно виконувати завдання з самостійної роботи, користуватися інформацією з надійно перевірених джерел, опрацьовувати запропоновані та додаткові літературні джерела та Інтернет-ресурси.

Розподіл балів, які отримують студенти за результатами поточного контролю

Поточний контроль (практичні заняття, самостійна робота, контрольні модульні роботи тощо)		
Модулі	Бали	Разом
Змістовий модуль 1. Основи дидактики спеціального навчання		

Тема 1. Принципи корекційно-педагогічної роботи в системі загальної та спеціальної освіти	0 – 12	
Тема 2. Методи спеціального навчання	0 – 6	
Тема 3. Форми та засоби організації спеціального навчання	0- 12	
Самостійна робота	0 - 24	
Письмова робота	0- 22	
Змістовий модуль 2. Система спеціальної освіти в нашій країні		
Тема 4. Особливі освітні потреби дітей з вадами розвитку, як чинник створення спеціальних умов освітньо-виховної роботи.	0 -9	
Тема 5. Типи спеціальних дошкільних закладів України, завдання, основні напрями роботи	0 - 9	
Тема 6. Корекційно-педагогічна допомога дітям дошкільного віку з порушеннями психічного розвитку	0 - 6	0-100 залік
Тема 7. Корекційно-педагогічна допомога дітям дошкільного віку із сенсорними порушеннями.	0 - 9	
Тема 8. Особливості навчання та виховання розумово відсталих дітей.	0-9	

Завдання спеціальних шкіл		0 – 100 екзамен
Тема 9. Навчально-виховна робота з дітьми із ЗПР	0-6	
Тема 10. Навчально-виховна робота з дітьми з розладами аутистичного спектру.	0-6	
Тема 11. Особливості навчання та виховання дітей з мовленнєвими поруш.	0-6	
Тема 12. Особливості навчання та виховання дітей з сенсорними порушеннями	0 -12	
Тема 13. Особливості навчання та виховання дітей з порушеннями підпорухового апарату	0 - 9	
Письмова робота	0-23	
Екзамен	0 - 20	

Шкала оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	

60-63	Е		
35-59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	

Зміст навчальної дисципліни «Спеціальна педагогіка»

Змістовий модуль 1. Основи дидактики спеціального навчання.

Змістом модуля передбачається: висвітлення принципів побудови корекційно-педагогічної роботи в системі загальноосвітніх та спеціальних закладів освіти; схарактеризувати методи спеціального навчання; оволодіти формами організації навчально-виховної роботи та засобами корекційно-педагогічної роботи з дітьми з ООП в спеціальних закладах освіти.

Тема 1. Принципи корекційно-педагогічної роботи в системі загальної та спеціальної освіти.

Тема 2. Методи спеціального навчання.

Тема 3. Форми та засоби організації спеціального навчання.

Змістовий модуль 2. Система спеціальної освіти в нашій країні.

Змістом модуля передбачається: розглянути існуючу систему спеціально-педагогічного супроводу дітей дошкільного віку з ООП різних нозологічних груп в нашій країні; розглянути існуючу систему спеціально-педагогічного супроводу дітей шкільного віку різних нозологічних груп з ООП в нашій країні; ознайомитись з навчально-виховними програмними вимогами для дітей різного віку та різних нозологічних груп; визначити особливості змісту корекційно-розвиткового компоненту в залежності від виду порушення; усвідомити сутність корекційно-розвиткового компоненту освітніх програм спеціальних шкіл.

Тема 4. Особливі освітні потреби дітей з вадами розвитку, як чинник створення спеціальних умов навчально-виховної роботи. Система корекційних установ дошкільної та шкільної освіти України, поняття про

корекційні та спеціальні заклади для дітей, підпорядкування закладів супроводу дітей з порушеним розвитком в Україні.

Тема 5. Типи спеціальних дошкільних закладів України, завдання, основні напрями роботи.

Тема 6. Корекційно-педагогічна допомога дітям дошкільного віку з порушеннями психічного розвитку.

Тема 7. Корекційно-педагогічна допомога дітям дошкільного віку із сенсорними порушеннями.

Тема 8. Особливості навчання та виховання розумово відсталих дітей. Завдання спеціальних шкіл, структура навчальних програм, корекційний компонент освітніх програм.

Тема 9. Навчально-виховна робота з дітьми із затримкою психічного розвитку; структура навчальних програм та їх корекційний зміст.

Тема 10. Навчально-виховна робота з дітьми з розладами аутистичного спектру. Провідні педагогічні технології корекційно-розвивального впливу на дітей даної групи.

Тема 11. Особливості навчання та виховання дітей з мовленнєвими порушеннями. Навчальні програми спеціальних шкіл для дітей з ТПМ, їх зміст та корекційна складова.

Тема 12. Особливості навчання та виховання дітей з сенсорними порушеннями. Заклади освіти для дітей з порушеним зором, їх завдання; зміст та структура навчальних програм.

Заклади освіти для дітей з порушеним слухом, їх завдання; зміст та структура навчальних програм.

Корекційна складова освітніх програм для дітей із різним типом сенсорного порушення.

Тема 13. Особливості навчання та виховання дітей з різними видами порушень підпоро-рухового апарату. Зміст та корекційно-розвитковий компонент навчальних програм.

Теми практичних занять

№ з/п	Тема заняття	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	<i>Вирішення практичних завдань</i> Принципи корекційно-педагогічної роботи в системі загальної та спеціальної освіти.	8	2
2.	<i>Вирішення практичних завдань.</i> Методи спеціального навчання.	4	1
3.	<i>Вирішення практичних завдань.</i> Форми та засоби організації спеціального навчання.	8	1
4.	<i>Вирішення практичних завдань.</i> Особливі освітні потреби дітей з вадами розвитку, як чинник створення спеціальних умов освітньо-виховної роботи. Система дошкільної та шкільної освіти України.	6	1
5	<i>Вирішення практичних завдань.</i> Типи спеціальних дошкільних закладів України, завдання, основні напрями роботи.	6	
6	<i>Вирішення практичних завдань.</i> Корекційно-педагогічна допомога дітям дошкільного віку з порушеннями психічного розвитку.	4	
7	<i>Вирішення практичних завдань.</i> Корекційно-педагогічна допомога дітям дошкільного віку із сенсорними порушеннями.	6	1
8	<i>Вирішення практичних завдань</i> Особливості навчання та виховання розумово відсталих дітей. Завдання спеціальних шкіл.	6	1
9	<i>Вирішення практичних завдань</i> Навчально-виховна робота з дітьми із затримкою психічного розвитку; структура навчальних програм та їх корекційний зміст.	4	1
10	<i>Вирішення практичних завдань</i> Навчально-виховна робота з дітьми з розладами аутистичного спектру. Провідні педагогічні технології корекційно-	4	1

	розвивального впливу		
11	<i>Вирішення практичних завдань Особливості навчання та виховання дітей з мовленнєвими порушеннями.</i>	4	1
12	<i>Вирішення практичних завдань Особливості навчання та виховання дітей з сенсорними порушеннями.</i>	8	1
13	<i>Вирішення практичних завдань Особливості навчання та виховання дітей з порушеннями підпоро-рухового апарату.</i>	6	1
	Разом	74	12

Самостійна робота студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин		Форма контролю
		денна	заочна	
1.	Принципи корекційно-педагогічної роботи в системі загальної та спеціальної освіти.	10	20	Групова співбесіда, перевірка практич. та тестових завдань
2	Методи спеціального навчання.	8	10	Перевірка практич.завдань, опитування
3.	Форми та засоби організації спеціального навчання.	10	20	Групова співбесіда, перевірка практичних завдань
4.	Особливі освітні потреби дітей з вадами розвитку, як чинник створення спеціальних умов освітньо-виховної роботи. Система дошкільної та шкільної освіти України.	10	20	Перевірка практич.завдань, опитування
5.	Типи спеціальних дошкільних закладів України, завдання, основні напрями роботи..	10	10	Перевірка практич.завдань, опитування
6.	Корекційно-педагогічна допомога дітям дошкільного віку з порушеннями психічного розвитку.	8	16	Розробка маршрутів корекційного супроводу
7.	Корекційно-педагогічна допомога дітям дошкільного віку із сенсорними порушеннями.	10	20	Розробка маршрутів корекційного супроводу
8.	Особливості навчання та виховання розумово відсталих дітей. Завдання спеціальних шкіл.	10	14	Перевірка практичних завдань
9.	Навчально-виховна робота з дітьми із	8	16	Перевірка

	затримкою психічного розвитку; структура навчальних програм та їх корекційний зміст			практич.завдань, опитування
10	Навчально-виховна робота з дітьми з розладами аутистичного спектру. Провідні педагогічні технології корекційно-розвивального впливу	10	20	Групова співбесіда, перевірка практичних завдань
11	Особливості навчання та виховання дітей з мовленнєвими порушеннями.	8	14	Перевірка практич.завдань, опитування
12	Особливості навчання та виховання дітей з сенсорними порушеннями	10	20	Перевірка практич.завдань, опитування
13	Особливості навчання та виховання дітей з порушеннями підпоро-рухового апарату.	10	20	Перевірка практич.завдань, опитування
	Разом	126	220	

Технологія проведення практичних занять дисципліни

Тема 1: Принципи корекційно-педагогічної роботи в системі загальної та спеціальної освіти.

Вирішення практичних завдань (1-3 заняття). *Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:*

1. Назвати та схарактеризувати дидактичні принципи спеціального навчання (принцип інтерактивності (діалога, адаптивності навчання, діяльнісного підходу), цілісності навчання (професійної орієнтації та трудового навчання); принцип емоціонального забарвлення; принцип прочності засвоєння навчального матеріалу(принцип пропедевтичної організації навчального процесу).

2. Визначити особливість та обґрунтувати специфіку дидактичних принципів спеціальної освіти в порівнянні з дидактичними принципами загальної педагогіки. Навести приклади дидактичних принципів загальної педагогіки, які складно реалізувати в системі спеціальної освіти, та схарактеризувати причини цього.

3. Продемонструвати уміння диференціації принципів корекційно-розвиткового впливу, принципів спеціально-педагогічного впливу в процесі

організації навчально-виховної роботи. Схарактеризувати суб'єктів впливу та прогностичний педагогічний ефект.

4. Знати та вміти назвати специфічні принципи, які відображують концептуальні положення спеціальної освіти.

5. Чи можливо в системі загальної освіти додержуватись принципів спеціальної освіти при роботі з особами, які мають спеціальні освітні потреби? Відповідь обґрунтувати даними літератури та прикладами.

Вирішення практичних завдань (4 заняття семінар). *Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком та тест-контроль знань:*

1. Назвати специфічні принципи, які відображують концептуальні положення спеціальної освіти.

2. Вміти схарактеризувати кожен специфічний принципи спеціальної освіти, пояснити очікуваний педагогічний результат на учня з ООП та механізм його формування.

3. Виконання письмового тестового завдання.

Практичні завдання до самостійної роботи:

- Опрацювати першоджерела (конспекти, тези).
- Визначити основні поняття теми та виписати їх із поясненнями в словник.
- Скласти таблицю принципів, на основі яких має будувати свою діяльність спеціальний педагог.
- Підготувати усну презентацію одного із специфічних чи корекційно-розвивальних принципів (сутність, суб'єкт застосування, умови реалізації, особливості застосування, очікуваний педагогічний результат).

Тема 2. Методи спеціального навчання.

Вирішення практичних завдань (5-6 заняття). *Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:*

1. Сутність понять «метод навчання», «методичний прийом», «освітні технології».

2. Диференціація методів навчання та їх специфіка в спеціальній освіті.
3. Методи навчання та методи виховання - двоєдинна складові навчально-виховної діяльності педагога.
4. Перцептивні методи навчання та їх характеристика. Особливість їх використання в залежності від типу порушення та віку дитини.
5. Характеристика логічних методів навчання.
6. Характеристика гностичних методів навчання.
7. Корекційно-освітні та корекційно-розвивальні технології в спеціальному навчанні.

Практичні завдання до самостійної роботи:

- Опрацювати першоджерела (конспекти, тези).
- Визначити основні поняття теми та виписати їх із поясненнями в словник.
- Опрацювати в зошиті нетипові методи навчання, які використовуються лише в спеціальній освіті.
- Організувати дискусію що до різновидів перцептивних методів навчання для різних категорій дітей з ООП

Тема 3. Форми та засоби організації спеціального навчання.

Вирішення практичних завдань (7-10 заняття). *Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:*

1. Форми організації спеціального навчання.
2. Схарактеризувати класно-урочну форму роботи та виокремити її особливості в спеціальній освіті.
3. Індивідуальна форма роботи, її характеристика та вимоги до надання.
4. Позаурочні та позашкільні форми організації спеціального навчання, їх різновиди в спеціальному навчанні, характеристика та завдання.
5. Особливості навчально-пізнавальної діяльності осіб з ООП.
6. Засіб «слова» та місце в навчально-виховному процесі, його різновиди в спеціальному навчанні.

7. Засоби мистецтва в корекційно-виховному процесі з дітьми з ООП.
8. Дидактичний матеріал: різновиди, завдання, особливості використання.
9. Технічні засоби навчання та їх характеристика.
10. Специфіка використання засобів трудової діяльності в спеціальному навчанні.
11. Інноваційні засоби корекційно-виховного впливу на дитину з ООП.

Практичні завдання до самостійної роботи:

- Опрацювати першоджерела (конспекти, тези).
- Визначити основні поняття теми та виписати їх із поясненнями в словник.
- Із літературних джерел визначити які додаткові та допоміжні заняття пропонуються для певної категорії учнів з ООП, та їх корекційно-розвивальний ефект. Результати доповісти.
- Опрацювати в зошиті нетипові засоби навчання, які використовуються лише в спеціальній освіті.
- Організувати дискусію що до значущості і особливостей використання засобів слова в спеціальному навчанні дітей з ООП різного віку.

Тема 4. Особливі освітні потреби дітей з вадами розвитку, як чинник створення спеціальних умов освітньо-виховної роботи. Система дошкільної та шкільної освіти України.

Вирішення практичних завдань (11-13 заняття). *Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:*

1. Сучасні уявлення про нормальний (нейротиповий) розвиток й розвиток, що відхиляється від нормативного.
2. Класифікація порушень психофізичного розвитку у дітей. Психолого-педагогічна типологія.
3. Загальні закономірності розвитку, що відхиляється (за Л.С.Виготським, за В.І.Лубовським).

4. Сутність понять «спеціальні освітні умови», «спеціальні заклади освіти (начальні, освітньо-виховні)».
5. Обґрунтуйте значення спеціальних освітніх умов для розвитку дитини з психофізичними порушеннями.
6. Типи спеціальних освітніх(освітньо-реабілітаційних, корекційних) закладів для дітей з ООП в Україні.
7. Особливості корекційно-педагогічної складової змісту роботи дошкільного закладу в залежності від підпорядкування МОН, МОЗ та соціальним інститутам.
8. Сучасна горизонтальна та вертикальна моделі спеціальної освіти в Україні.
9. Назвіть завдання спеціальних закладів освіти (вибірково по нозологіям).
10. Обґрунтуйте необхідність і важливість (чи зайвість) розбудови системи спеціальної освіти в нашій країні.

Практичні завдання до самостійної роботи:

- Опрацювати першоджерела (конспекти, тези).
- Визначити основні поняття теми та виписати їх із поясненнями в словник.
- Скласти таблицю системи спеціальної освіти в Україні
- Визначити ресурсні можливості спеціальної освіти в Україні та викласти їх в вигляді листівки

Тема 5. Типи спеціальних дошкільних закладів України, завдання, основні напрями роботи.

Вирішення практичних завдань (14-16 заняття). *Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:*

1. Вікова періодизація дитини дошкільного віку, як основа побудови програми корекційного впливу на дитину з порушеннями психофізичного розвитку.
2. Сутність понять «розвиток». «відхилений розвиток», «порушений розвиток», «обмежені можливості здоров'я», «особливі освітні потреби».
3. Типи спеціальних дошкільних закладів України та основні напрями роботи

4. Відомча підпорядкованість дошкільних закладів освіти в Україні.
5. Завдання роботи спеціальних дошкільних закладів освіти для дітей різних нозологічних груп.

Практичні завдання до самостійної роботи:

- Опрацювати першоджерела (конспекти, тези).
- Визначити основні поняття та виписати їх із поясненнями в словник
- З'ясувати, яким чином спеціальний навчальний заклад сприяє соціалізації та адаптації дитини, а в чому заважає.
- Визначити специфіку завдань спеціального закладу в залежності від порядкування (МОН, МОЗ, соціальні інститути).

Тема 6. Корекційно-педагогічна допомога дітям дошкільного віку з порушеннями психічного розвитку.

Вирішення практичних завдань (17-18 заняття). *Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:*

1. Фактори, що впливають на психічний розвиток людини
2. Причини порушень розвитку: біологічні та соціальні.
3. Типи порушень психічного розвитку їх загальна характеристика.
4. Затримка психічного розвитку, прояви у дітей дошкільного віку.
5. Педагогічний супровід дітей із ЗПР дошкільного віку.
6. Порушення інтелектуального розвитку та ознаки у дитини дошкільного віку.
7. Педагогічний супровід дітей дошкільного віку з порушеннями інтелектуального розвитку.
8. Розлади аутистичного спектру та ознаки їх у дітей дошкільного віку; педагогічний супровід дітей дошкільного віку.
9. Зворотні психічні відхилення у дітей дошкільного віку, їх види. Зміст корекційно-педагогічних заходів в закладах дошкільної освіти.

Практичні завдання до самостійної роботи:

- Опрацювати першоджерела (конспекти, тези).
- Визначити основні поняття та виписати їх із поясненнями в словник
- Визначити завдання, що реалізує спеціальний дошкільний навчальний заклад для дітей з психічними порушеннями (за нозологією).

- Запропонувати умови підвищення ресурсних можливості закладів спеціальної дошкільної освіти для дітей з психічними порушеннями та викласти їх в вигляді листівки.

Тема 7. Корекційно-педагогічна допомога дітям дошкільного віку з сенсорними порушеннями.

Вирішення практичних завдань (19-21 заняття). *Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:*

1. Назвіть та обгрунтуйте різновиди сенсорних порушень, які значно впливають на розвиток дитини.
2. Загальні закономірності розвитку дитини із сенсорними порушеннями.
3. Порушення слуху і його ознаки у дитини дошкільного віку.
4. Особливості психофізичного розвитку дитини-дошкільника із порушеним слухом.
5. Порушення зору і його ознаки у дітей дошкільного віку.
6. Особливості психофізичного розвитку дитини-дошкільника із порушеним зором.
7. Педагогічний супровід та змість корекційно-реабілітаційної роботи для дошкільнят із порушеним слухом (диференційовано для глухих та туговухих).
8. Педагогічний супровід та змість корекційно-реабілітаційної роботи для дошкільнят зі зниженим зором; з амбліопією та косоокістю.
9. Педагогічний супровід та змість корекційно-реабілітаційної роботи для дошкільнят з важкими порушеннями зору (сліпих).

Практичні завдання до самостійної роботи:

- Опрацювати першоджерела (конспекти, тези).
- Визначити основні поняття та виписати їх із поясненнями в словник
- Визначити завдання, що реалізує спеціальний дошкільний навчальний заклад для дітей з сенсорними порушеннями (за нозологією).

- Запропонувати умови підвищення ресурсних можливостей закладів спеціальної дошкільної освіти для дітей з сенсорними порушеннями та викласти їх в вигляді листівки.

Тема 8. Особливості навчання та виховання розумово відсталих дітей. Завдання спеціальних шкіл, структура навчальних програм, корекційний компонент освітніх програм

Вирішення практичних завдань (22-24 заняття). *Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:*

1. Олігофренія: визначення та класифікація.
2. Причини порушень інтелектуального розвитку та соціально-педагогічний прогноз розвитку дитини.
3. Сутність складної структури дефекту при розумовій відсталості. Сучасне розуміння завдань навчання, виховання, соціалізації, культурного розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями.
4. Ступені розумової відсталості та особливості корекційно-педагогічного супроводу різних категорій дітей.
5. Система (дошкільна, шкільна) спеціального навчання та реабілітації дітей з легким ступенем олігофренії в нашій країні.
6. Дошкільна освіта: основні завдання, напрями роботи, терміни супроводу дітей дошкільного віку, складові корекційно-педагогічного впливу. Особливості змісту роботи в спеціальних дошкільних закладах.
7. Шкільна освіта: форми надання, терміни супроводу, складові корекційно-педагогічного впливу, пріоритетні завдання, зміст освітніх програм та його особливості.
8. Позашкільна та післяшкільна освіта дітей з порушеним інтелектуальним розвитком: її напрями та зміст.

Практичні завдання до самостійної роботи:

- Опрацювати першоджерела (конспекти, тези).

- Визначити основні поняття теми та виписати їх із поясненнями в словник.
- Знайти в літературі фактори, що оказують шкідливий вплив на розвиток дитини в пренатальному, інтранатальному та ранньому постнатальному періоді та відобразити їх у вигляді листівки.
- Визначити завдання, що реалізує спеціальний навчальний заклад для дітей з психічними порушеннями.
- Провести аналітичну роботу по порівнянню змістового компоненту освіти по певному предмету та доповісти одержані результати
- В зошити перелічити складові корекційно-компенсувальної роботи в закладах спеціальної освіти даного типу.

Тема 9. Навчально-виховна робота з дітьми із затримкою психічного розвитку; структура навчальних програм та їх корекційний зміст.

Вирішення практичних завдань (25-26 заняття). *Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:*

1. Затримка психічного розвитку (ЗПР) визначення; ЗПР як психолого-педагогічна проблема

2. Типи ЗПР та їх характеристика.

3. Сутність комплексного підходу в роботі з учнями із ЗПР (пропедевтичний, логопедичний, виховний, освітній, розвивальний, корекційний та ін.).

Завдання та умови досягнення ефекту.

4. Супровід дитини з ЗПР в загальноосвітній школі: складові корекційно-педагогічної роботи та її алгоритм.

5. Специфіка розвивально-виховної роботи з учнями із ЗПР, її зміст та корекційна складова.

6. Навчальні програми, їх адаптація для учні із ЗПР. Особливості оцінювання навчальних досягнень школяра із ЗПР.

Практичні завдання до самостійної роботи:

- Опрацювати першоджерела (конспекти, тези).

- Визначити основні поняття теми та виписати їх із поясненнями в словник.
- Знайти в літературі фактори, що оказують шкідливий вплив на розвиток дитини формуючи ЗПР та відобразити їх у вигляді листівки.
- Визначити завдання, що реалізує навчальний заклад в ході навчально-виховної роботи з учнями із ЗПР.
- Провести аналітичну роботу по порівнянню змістового компоненту освіти по певному предмету та доповісти одержані результати.
- В зошити перелічити види корекційно-розвиткової роботи в закладах освіти для дітей із ЗПР, та осіб відповідальних за її реалізацію.

Тема 10. Навчально-виховна робота з дітьми з розладами аутистичного спектру. Провідні педагогічні технології корекційно-розвивального впливу на дітей даної групи.

Вирішення практичних завдань (27-28 заняття). *Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:*

1. Сучасне розуміння синдрому аутистичного розладу у дітей. Статистичні показники даного відхилення в Україні.
2. Сутність складної структури дефекти при розладах аутистичного спектру.
3. Класифікація розладів аутистичного спектру в медичній, психологічній та педагогічній літературі.
4. Внесок відчизняної школи в створення корекційних методик педагогічного впливу на дітей з розладами аутистичного спектру.
5. Корекційний, педагогічний, лікувально-реабілітаційний супровід дітей з розладами аутистичного спектру в нашій країні.
6. Сутність та характеристика змісту методик корекційно-педагогічного впливу на дітей-аутистів.

Практичні завдання до самостійної роботи:

- Опрацювати першоджерела (конспекти, тези).

- Визначити основні поняття теми та виписати їх із поясненнями в словник.
- Знайти в літературі технологію корекційно-розвивального впливу на дітей даної групи та презентувати її групі.
- Визначити завдання, що має реалізує навчальний заклад в ході навчально-виховної роботи з учнями із розладами аутистичного спектру.
- Підготувати фрагменти бесіди (аргументів) для батьків за для залучення їх до спільної роботи та викласти їх у вигляді листівки

Тема 11. Особливості навчання та виховання дітей з мовленнєвими порушеннями. Навчальні програми спеціальних шкіл для дітей з ТПМ, їх зміст та корекційна складова.

Вирішення практичних завдань (29-30 заняття). *Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:*

1. Мовленнєві порушення у дітей та причини їх формування.
2. Вплив порушень мовлення на розвиток дитини: психо-емоційний, когнітивний, руховий, соціальний.
3. Діагностування та рання корекція порушень мовлення у дітей дошкільного віку. Система супроводу дошкільників–логопатів в Україні.
4. Діагностування та корекційно-педагогічна допомога дітям шкільного віку.
5. Логопедичний пункт в ЗОШ, його завдання та основні напрями роботи.
6. Спеціальні заклади для дітей з ТПМ, завдання спеціальних шкіл.
7. Корекційна складова освітніх програм спеціальних шкіл для дітей з ТПМ.
8. Професійна освіта дітей з ТПМ, соціально-педагогічний прогноз розвитку.

Практичні завдання до самостійної роботи:

- Опрацювати першоджерела (конспекти, тези).
- Визначити основні поняття теми та виписати їх із поясненнями в словник.

- Знайти в літературі фактори, що оказують шкідливий вплив на мовленнєвий розвиток дитини та відобразити їх у вигляді листівки.
- Визначити завдання, що реалізує спеціальний навчальний заклад для дітей з ТПМ.
- Провести аналітичну роботу по порівнянню змістового компоненту освіти по певному предмету та доповісти одержані результати
- В зошити перелічити складові корекційного компоненту освітньої програми в закладах спеціальної освіти для дітей із ТПМ.

Тема 12. Особливості навчання та виховання дітей з сенсорними порушеннями. Заклади освіти для дітей з порушенням зором, їх завдання; зміст та структура навчальних програм.

Заклади освіти для дітей з порушенням слухом, їх завдання; зміст та структура навчальних програм.

Корекційна складова освітніх програм для дітей із різним типом сенсорного порушення.

Вирішення практичних завдань (31-34 заняття). *Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:*

1. Вплив порушень зору на психофізичний розвиток дитини.
2. Сутність складної структури дефекту при порушенні зору різного ступеню.
3. Класифікація ступенів та видів порушень зору.
4. Система спеціального навчання для дітей із зоровими вадами в Україні.
5. Освітні програми, рівні, терміни їх опанування та вимоги для учнів з порушенням зором.
6. Корекційна складова освітніх програм для дітей із зоровими порушеннями.
7. Сутність складної структури дефекту при порушенні слуху.
8. Система спеціально-педагогічного супроводу осіб з порушенням слухом.
9. Корекційна складова освітніх програм для дітей із порушенням слухом.

10.Інтеграція та інклюзія в навчально-виховному процесі дітей із сенсорними порушеннями.

11.Професійна освіта дітей із сенсорними порушеннями в Україні.

12. Громадські об'єднання для осіб з сенсорними порушеннями, розвивально-виховні завдання їх діяльності. Світові об'єднання для осіб з сенсорними порушеннями (параолімпійській рух та ін.) та їх значення для розвитку та соціалізації осіб з сенсорними порушеннями.

Практичні завдання до самостійної роботи:

- Опрацювати першоджерела (конспекти, тези).
- Визначити основні поняття теми та виписати їх із поясненнями в словник.
- Знайти в літературі основні вимоги та заходи по профілактиці порушень зору в закладах освіти (дошкільної та шкільної), при перебуванні в таборах та відобразити їх у вигляді листівки.
- Визначити завдання, що реалізує спеціальний навчальний заклад для дітей зі знизеним зором (сліпих, з порушеним слухом).
- Провести аналітичну роботу по порівнянню змістового компоненту освіти по певному предмету для дітей із різними видами сенсорного порушення (за власним вибором) та доповісти одержані результати
- В зошити перелічити складові корекційного компоненту освітньої програми в закладах спеціальної освіти для дітей із різними видами сенсорного порушення (порушення зору, порушення слуху).

Тема 13. Особливості навчання та виховання дітей з різними видами порушень підпоро-рухового апарату. Зміст та корекційно-розвитковий компонент навчальних програм.

Вирішення практичних завдань (35-37 заняття). *Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:*

1. Різновиди порушень підпоро-рухового апарату у дітей. Значення ранньої діагностики в корекційно-відновлювальній роботі.

2. Дитячий церебральний параліч (ДЦП), сутність порушення та форми.
3. Характеристика психофізичного розвитку дитини із ДЦП.
4. Корекційно-реабілітаційний супровід дітей із наслідками ДЦП дошкільного віку.
5. Корекційно-реабілітаційний супровід дітей із наслідками ДЦП шкільного віку.
6. Можливості навчання, соціально-педагогічний прогноз розвитку дитини в залежності від форми та ступеню ДЦП.
7. Особливості мовленнєвого розвитку дітей із ДЦП при різних формах патології.
8. Зміст освіти, її завдання та терміни для дітей із наслідками ДЦП. Програмна корекційна складова.
9. Позашкільний супровід, професійна освіта та умови соціальної реабілітації для осіб з наслідками ДЦП.

Практичні завдання до самостійної роботи:

- Опрацювати першоджерела (конспекти, тези).
- Визначити основні поняття теми та виписати їх із поясненнями в словник.
- Схарактеризувати в зошити сутність складної структури дефекту при ДЦП.
- Визначити завдання, що реалізує спеціальний навчальний заклад для дітей із наслідками ДЦП
- В зошити перелічити складові корекційного компонента освітньої програми в закладах спеціальної освіти для дітей із наслідками ДЦП.

Питання для самостійної підготовки по курсу «Спеціальна педагогіка».

- 1.Методи спеціального навчання учнів з особливими освітніми потребами.
- 2.Об'єкт та суб'єкт спеціальної педагогіки.
- 5.Олігофренія: причини виникнення та ступені дефекту. Міжнародна класифікація ступенів розумової відсталості.
6. Дайте визначення поняттям «компенсація», «соціальна компенсація дефекту».
- 7.Назвіть і схарактеризуйте психічні порушення притаманні усім категоріям аномальних дітей.
- 8.Характеристика принципу необхідності спеціального педагогічного керівництва при роботі з учнями, які мають особливі освітні потреби.
9. Дайте визначення поняттю «депривація» а схарактеризуйте її ознаки у дітей дошкільного віку.
- 10.Статистичні дані стану здоров'я дітей дошкільного віку в Україні.
11. Взаємозв'язок біологічного та соціального в розвитку дошкільника.
12. Провідна діяльності дошкільника та особливість її формування при аномальному розвитку.
- 13.Сенситивні періоди розвитку дітей та значення корекційно-педагогічної роботи з урахуванням їх.
14. Вікова періодизація онтогенезу людини. Терміни вікових періодів дитинства.
15. Педагогічна класифікація порушень розвитку.
16. До яких категорій дітей застосовується система спеціального навчання?
17. Типи дошкільних та спеціальних дошкільних закладів України. Їх відомча підпорядкованість
18. Нормативи наповнюваності груп у спеціальних дошкільних закладах.
19. Посадові обов'язки вихователя спеціального дошкільного закладу.
20. Права та відповідальність працівника спеціального дошкільного закладу.
21. Нормативно-правова база навчально-виховного процесу дітей з вадами розвитку.

22. Роль слуху в розвитку дитини дошкільного віку.
23. Взаємозв'язок стану слуху і розвитку мовлення у дошкільника.
24. Особливості раннього розвитку слабочуючої дитини.
25. Особливості розвитку інтелекту і мовлення у слабчуючої дитини.
26. Назвіть типові вторинні вади розвитку туговухих та глухих дітей.
27. Значення зору в розвитку дитини раннього віку.
28. Стадії компенсації сліпоти в ранньому та пред дошкільному віці за Солнцевою Л.І.
29. Особливості розвитку та виховання сліпої дитини; корекційно-педагогічний супровід в Україні.
30. Рухова сфера дитини з вадами зору та шляхи її корекції.
31. Особливості психо-емоційного розвитку дитини з порушеним зором.
32. Інтелектуальний та мовленевий розвиток дошкільника з вадами зору.
33. Схарактеризуйте загальні закономірності розвитку дитини при дефектах сенсорної сфери.
34. Назвіть і обґрунтуйте шляхи корекції вторинних вад у дошкільнят при дефектах сенсорної сфери.
35. Зовнішні ознаки розумової відсталості дітей пред дошкільного віку. Особливості раннього розвитку розумово відсталого дитини.
36. Засоби (сенсорне виховання, ігра, спілкування) та особливості їх використання в корекційно-розвивальній роботі з розумово відсталими дошкільнятами.
37. Як ви розумієте термін «ситуація успіху» та її місце при роботі з аномальною дитиною.
38. Особливості розвитку мовлення та пізнавальної сфери розумово відсталих дітей -дебілів.
39. Дайте визначення поняттям «складний дефект» та «складна структура дефекту».
40. Охарактеризуйте значення ранньої діагностики відхилень в розвитку дитини для її навчання та соціалізації

41. Затримка психічного розвитку у дітей: визначення, причини, педагогічна діагностика.
42. Дайте визначення поняттю «первинний дефект».
43. Назвіть специфічні принципи спеціальної педагогіки.
44. Схарактеризуйте особливості фізичного і психічного розвитку дітей із ЗПР.
45. Дайте визначення поняттю «вторинні відхилення».
46. Схарактеризуйте особливості розвитку і навчання дітей з легким ступенем розумової відсталості і дітей із ЗПР.
47. Схарактеризуйте особливості реалізації принципу диференційованого та індивідуального підходу у умовах спеціального навчання.
48. Схарактеризуйте складну структуру дефекту при дитячому церебральному паралічі (ДЦП).
49. Характеристика рухового дефекту при ДЦП різного генезу.
50. Дайте визначення поняттю «зона ближнього розвитку дитини».
51. Схарактеризуйте принцип корекційно-компенсаторного спрямування в системі спеціальної освіти.
52. Сучасна класифікація осіб з вадами слуху.
53. Дайте визначення поняттям «центральної зіри», «гострота зору».
54. Специфіка використання «слова» як засобу навчання осіб з ООП.
55. Аутична дитина: діагностика дефекту, можливості корекційної допомоги.
56. Дайте визначення поняттям «ехолалія», «ехопракسيس».
57. Причини мовних порушень у дітей та сучасна система корекційної допомоги.
58. Методи виховання в системі спеціальної освіти.
59. Дайте визначення поняттям «заклад спеціальної освіти», «умови спеціального навчання».
60. Схарактеризуйте принцип педагогічного оптимізму та визначте його значення при роботі з дітьми з ООП.

61. Дайте визначення поняттям «соціальна реабілітація», «соціальна адаптація», «соціальне випадіння».
- 62.Порушення опорно-рухового апарату у дітей, його різновиди. Причини дитячого церебрального паралічу.
- 63.Значення принципу розвитку мислення, мовлення та комунікації при роботі зі школярами, які мають освітні затруднення.
64. Система педагогічного супроводу дітей із ДЦП в Україні. Можливості соціальної адаптації.
- 65.Значення принципу розвитку мислення, мовлення та комунікації при роботі із розумово відсталими учнями.
- 66.Класно-урочна форма організації спеціального навчання; її характеристика та особливості в системі спеціальної освіти.
- 67.Основні функції вчителя спеціальної школи.
68. Дайте визначення поняттям «аномальний розвиток», «аномальна дитина».
- 69.Система спеціальних закладів України для осіб з обмеженими можливостями здоров'я та працездатності,їх відомча підпорядкованість та завдання.
- 70.Загальні положення теорії компенсації психічних функцій Л.С.Виготського.
71. Дайте визначення поняттю «синдром раннього дитячого аутизму» та схарактеризуйте ознаки цього стану.
72. Співвідношення первинних порушень та вторинних відхилень в аномальному розвитку дитини.
73. Система комплектації контингенту спеціальних освітніх закладів в Україні, наповнюваність груп та класів.
74. Характеристика принципу корекційно-компенсаторної спрямованості навчання.
75. Роль зору в розвитку дитини, вікові особливості формування зорових функцій.

76. Статистика спеціальної педагогіки та її порівняльні показники (з минулим часом, з іншими країнами тощо).
77. Спеціальні засоби навчання осіб з особливими освітніми потребами, їх характеристика.
78. Значення принципу діяльного підходу в вихованні та навчанні дитини з ООП (різної нозології).
79. Явище декомпенсації, визначення стану, його причини та профілактика.
80. Дайте визначення поняттю «білінгвістичний підхід» стосовно навчання осіб з вадами слуху, схарактеризуйте умови його реалізації в спеціальній освіті.
81. Клінічні типи затримки психічного розвитку, їх характеристика.
82. Дайте характеристику принципу необхідності спеціального педагогічного керівництва при роботі з дитиною, яка має порушений розвиток.
83. Дайте визначення поняттю «інфантилізм», назвіть можливі корекційно-педагогічні підходи задля усунення.
84. Наведіть приклади оновлення термінології в спеціальній педагогіці у відповідності до її сучасної парадигми.
85. Характеристика особливостей розвитку мови та комунікації у дітей із синдромом РДА.
86. Назвіть форми організації навчання в системі спеціальних шкіл та шкіл-інтернатів.
87. Як ви розумієте поняття «паралельна термінологія» відносно осіб з особливими освітніми потребами.
88. Причини розумової відсталості, педагогічний прогноз розвитку дитини в залежності від них.
89. Дайте визначення поняттю «інвалід» і обґрунтуйте доречність (чи не доречність) його використання в системі спеціальної освіти.
90. Принцип соціально-адаптованої спрямованості навчання при роботі з учнями, які мають особливості розвитку.

91. Схарактеризуйте принцип ранньої комплексної допомоги та його значення в роботі з аномальними дітьми.
92. Схарактеризуйте особливості використання засобів слова в роботі з дітьми з ООП.
93. Мистецтво та художня творчість як засоби корекційно-педагогічного впливу на дітей з ООП.
94. Схарактеризуйте перцептивні методи навчання для осіб з ООП різних нозологічних груп.
95. Схарактеризуйте корекційний компонент освітніх програм для учнів зі зниженим зором.
96. Схарактеризуйте корекційний компонент освітніх програм для учнів зі значним порушенням зору (сліпих).
97. Схарактеризуйте корекційний компонент освітніх програм для учнів з порушенням слухом.
98. Схарактеризуйте корекційний компонент освітніх програм для учнів з порушенням інтелектуального розвитку.
99. Схарактеризуйте корекційний компонент освітніх програм для учнів із ЗПР.
100. Схарактеризуйте корекційний компонент освітніх програм для учнів із порушенням підпоро-рухового апарату.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

- 1.Дефектологічний словник: навчальний посібник/ за редакцією В.І.Бондаря, В.М.Синьова. Київ: «МП Леся», 2017. 528 с.
- 2.Компанець Н. М., Луценко І. В., Коваль Л. В. Організаційно-методичний супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах ДНЗ. Навчально-методичний посібник / Київ: «Атопол», 2018. 100. с.
3. Колупаєва А.А., Савчук Л.О. Діти з особливими потребами та організація їх навчання: наук.-метод. посіб., Київ: АТОПОЛ, 2011. 274 с.
4. Начинова О.В. Коорекційно-педагогічна робота з дітьми з порушеним психофізичним розвитком дошкільного віку. Навчально-методичні рекомендації. Одеса, 2013. 109 с.
5. Начинова О.В. Лексична підготовка майбутніх педагогічних працівників корекційних закладів. Навчальн-методичні рекомендації. Одеса, 2021. 62с
- 6.Пантюк Т.І., Невмержицька О.В., Пантюк М.П. Основи корекційної педагогіки: навчально-методичний посібник. 2-ге видання. Дрогобич: Ред-вид відділ ДДПУ, 2019. 324 с.

Додаткові

- 7.Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі: наук.-метод.зб.: Вип. 11 Т.1 Київ: Науковий світ, 2009. 308 с.
8. Колупаєва А. А. До проблеми понятійно-термінологічних визначень у сучасній спеціальній педагогіці // дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі: Наук.-метод. Зб. Випуск 8. Київ, 2006. С. 105-109.
- 9.Рібцун, Ю. В. Корекційна робота з розвитку мовлення дітей п'ятого року життя із фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення : програмно-методичний комплекс / Ю. В. Рібцун. Київ, 2012. 258с.